

Lussenplan strop rond nek van fietser?

Auto buiten schot

De laatste drie maanden werd er op het Leuvense stadhuis waarschijnlijk over niets zoveel gediscussieerd als over het 'lussenplan', van Alfred Vansina (CVP), burgemeester van Leuven. Door de acties van een aantal groene studentenverenigingen (zie Veto vorige week) mengen ook de studenten zich in het debat. Wat op zich dan weer niet zo verwonderlijk is: het gaat immers ook over de leefbaarheid van hún stad.

De laatste tijd leggen tal van vooraanstaande Leuvense politici ronkende verklaringen af rond de leefbaarheid van de 'toekomstige hoofdstad van Vlaams Brabant'. Zowel burgemeester Alfred Vansina als schepen van Ruimtelijke Ordening Bart Masart hebben het voortdurend over een verkeersarm stadshart. Tijdens een debatavond over de verkeersproblematiek, ingericht door de Middenstand Groot-Leuven (MGL) geeft Masart toe dat "het verkeersleefbaar maken van de binnenstad kan alleen maar door het uitdunnen van de autostroom."

sloot Leuven een studieopdracht uit te schrijven. Daarnaast zou ook een gespecialiseerd bureau ingezet worden om de inspraak rond dit lussenplan te organiseren. Vansina: "De begeleiding van het plan naar de burgers van de verschillende wijken en de handelaars vormt het belangrijkste deel van de opdracht". Voorlopig zijn de studenten blijkbaar nog geen gesprekspartner voor de burgemeester — zij zijn elektoraal gezien dan ook totaal onbelangrijk.

Het is niet de eerste keer dat Leuven met een verkeersplan op de proppen komt. De ambtenaren Ruimtelijke Ordening van de stad Leuven stelden in 1983-'84 reeds een 'verkeersplan Leuven' op, dat voorzorg in een aantal fietsroutes, verkeersarme en verkeersvrije straten. Daarnaast zou prioritaire aandacht besteed worden aan de uitbouw van het Openbaar Vervoer. De inspraakprocedure die op dit plan volgde was voorbeeldig: allerhande wijkcomitees, parochies, en lokale verenigingen kregen de kans om het verkeersplan te bediscussiëren. Zeventig procent van de Leuvenaars bleek voor dit voorstel gewonnen, toch werd het niet uitgevoerd: een inderhaast samengeroepen vereniging voor Vrij Verkeer — die de belangen van de Leuvense Middenstand verdedigde — slaagde erin het ganse plan te blokkeren. Op één punt na: de parking op het Ladeuzeplein verdween... en werd vervangen door een parking onder het Ladeuzeplein. Met als gevolg dat nog meer verkeer van buiten Leuven naar de binnenstad werd aangetrokken.

Parking

Er moet dus iets veranderen, dat zien ook de beleidsverantwoordelijken. Daarom kwam Vansina voor de dag met een verkeersplan voor Leuven: zijn 'lussenplan'. Dit plan heeft als bedoeling de dagelijkse filevorming in de binnenstad tegen te gaan. Door een ingewikkeld éénrichtingssysteem voor het autoverkeer via lusvormige trajecten terug naar de ring geleid worden. Dit zou problemen met invoegen en voorsorten verhelpen. Daarbij zouden dan bepaalde (maar voorlopig blijft vaag hoeveel en welke) straten verkeersarm of -vrij gemaakt worden. Het is trouwens opmerkelijk dat de verkeersstroom eigenlijk niet ingekrompen wordt, maar wel gestroomlijnd.

Om concreter vorm te geven aan deze verkeerscirculatieplannen be-

de vesten. Hij is ervan overtuigd dat de weerslag van de binnenstad op de randgemeenten minimaal is (Gazet van Antwerpen, 2 september '92). Een opvatting die moeilijk houdbaar blijkt wanneer je bedenkt dat het merendeel van de Leuvense bevolking uiteindelijk buiten de vesten woont. Een mobiliteitsplan voor binnen de ring kan dus onmogelijk een antwoord geven op de vraag naar alternatieven voor het autoverkeer.

Ook hier is het natuurlijk wel zo dat Leuven het openbaar vervoer, alvast met de lippen, wil bevorderen. In de praktijk zien we echter het tegendeel.

In de Streekkrant van 3 december oppert Vansina dat het een goede zaak zou zijn wanneer minder lijnbussen de stad zouden doorkruisen en in plaats daarvan langs de vesten om de stad heen zouden rijden. De CVP-fraktieidster verdedigde deze stelling door te zeggen dat de mensen wel een kilometer te voet kunnen gaan.

De opstelling van het stadsbestuur tegenover het openbaar vervoer blijkt eveneens uit hun politiek ten opzichte van de stadsbussen. Zo heeft 'De Lijn' bijvoorbeeld aangeboden om honderd miljoen extra te investeren in het verhogen van de frekwentie van haar

bussen. Daarvoor moet de stad Leuven wel serieus schrappen in het aantal parkeerplaatsen en moet de Bondgenotenlaan autovrij gemaakt worden. Deze zaken staan momenteel echter volledig buiten discussie. De laatste zet van het stadsbestuur, namelijk een gratis busabonnement voor stadspersoneel dat buiten de stadstransit woont, lijkt dan ook verdaacht veel op oogverblindertje. Het Openbaar Vervoer wordt zo gezegd gepromoot zonder dat het echte kansen krijgt om zich als aantrekkelijk alternatief te

vervolg op pag. 3

Punk — Vorige week zondag konden de punkers hun hart ophalen en het krakende geluid van hun platen even opzichschuiven voor een oververdoend concert. Inderdaad U.K. Subs. Wij gingen babbelen met Charlie Harper en kwamen terug met een illusie rijker. Hij heeft helemaal geen hanebam (hij heeft dreadlocks), is niet stomdronken of stoned, en heeft geen haarspelden door zijn neus. Wie zet weer dat punkers marginaal zijn. (foto Roel Boonen)

Student Aid doet het weer

Geld maakt niet gelukkig

Van 8 tot 12 februari houdt Student Aid haar aktieweek. En ook dit jaar zal de Vlaamse student t-shirts kopen en verkopen. Niets nieuws onder de zon? Toch wel. We berichten in het verleden al meer dat het wereldje van de ontwikkelingssamenwerking in rep en roer staat over de vraag of hulp wel helpt. Student Aid mengt zich dit jaar duidelijk er dan ooit in het debat en wil ook in het studentenmilieu deze discussie op gang trekken. Veto interviewde hierover de drie koördinatoren van Student Aid Leuven, Annick Faure, Ilse Kint en Bart Van De Wiele.

Veto: Zoals reeds blijkt uit het artikel 'De Vlaamse student fuift omdat onrecht een armoede is' uit jullie — overigens sterk aan te raden — 'Knack Special Student Aid '93', geloofde Student Aid in de beginjaren sterk in fund-raising en projectwerking. Voor diegenen die Student Aid van iets dichterbij volgen is het nu ochtans opvallend dat jullie de laatste twee jaar duidelijk andere accenten in jullie werking leggen. Hoe zit het momenteel met die visie van Student Aid?

Ilse: «Die verandering is er wel degelijk. Als je bijvoorbeeld terugkijkt hoe we een viertal jaar geleden onze actie invulden, gebeurde dat vooral aan de hand van happenings met bekende Vlamingen of popgroepen die dan de bedoeling hadden veel volk aan te trekken en dus ook zoveel mogelijk geld in te zamelen voor het gekozen

project.»
Annick: «We vonden het toen ook heel belangrijk om met veel tam-tam op het einde van de actie de cheque voor de projectwerking tijdens een perskonferentie te overhandigen. Daar stappen we nu stilletjesaan van af; nu vinden we het veel belangrijker dat er op informatief vlak gewerkt wordt. We willen immers vooral een discussie rond de Derde Wereld-problematiek op gang trekken.»

Veto: Hoe proberen jullie die discussie binnen het toch niet zo supergeëngageerde studentenmilieu te voeren?
Annick: «Ik denk dat we dit jaar door het uitgeven van het boek 'Het orkest van de Titanic. Werken aan Noord-Zuid verhoudingen' wel het een en

ander zullen losmaken. Dit boek bevat kritische bijdragen over de ontwikkelingsproblematiek, waarbij er een aantal zeer ekstreme visies naast elkaar worden geplaatst. Met dit boek willen we onze werking optrekken en aantonen dat het ons om veel meer gaat dan enkel een geldinzameling.»

Bart: «Daarnaast hebben we ook onze eigen activiteiten waar we die problemen aanklaarten. Zo organiseren we in samenwerking met Historia een debat rond geldinzameling met als titel 'Moeder, waarom geven wij?'. Daarnaast is er nog een debat rond beeldvorming door de media over ontwikkelingsamenwerking met onder andere Walter Zinnen van Panorama. Hiermee willen we duidelijk een ander beeld van de Derde Wereld ophangen dan alleen maar de hongerbeelddes die zo vaak op teevet te zien zijn.»

Struktureel

Veto: Afrika leeft, in plaats van Afrika sterr?

Bart: «Inderdaad, naast de financiële en structurele problemen die aan de oorsprong van de Noord-Zuid-kloof liggen, willen we ook de positieve aspecten, de rijke culturele tradities

vervolg op pag. 3

Vest

Door het gebrek aan politieke moed in het verleden om de verkeersproblematiek daadwerkelijk aan te pakken, zijn de problemen wel steeds groter geworden. Nu het stadsbestuur met een nieuw plan op de proppen komt, kunnen we alleen maar hopen dat de mobiliteitsdiscussie deze keer wel ten gronde zal gevoerd worden. De bitsige reactie van de burgemeester en de meerderheidspartijen op kritieken van de oppositie (vooral dan de groenen) doet vermoeden dat dit ook nu niet mogelijk zal zijn. Dit blijkt overigens al duidelijk uit het feit dat men bij de uitwerking van het plan blijft uitgaan van de auto. Het lussenplan wil immers het autoverkeer vooral 'beheersen'; ervoor zorgen dat de auto's gemakkelijker door Leuven kunnen stromen. Hun aanwezigheid zelf wordt niet in vraag gesteld. Men durft dus nog steeds niet te kiezen tegen de auto en voor een ander soort mobiliteit.

Waar de Groenen erop aandringen dat een mobiliteitsplan zou uitgewerkt worden voor het ganse grondgebied weigert Vansina verder te kijken dan

binnenin

- Verdraagzaamheid 6
- Vorige week woensdag had de eerste Dag van de Verdraagzaamheid plaats. Een prachtig initiatief dat afgesloten werd met een fakkeltocht door de Leuvense binnenstad.
- Dog Faced Hermans 4
- Heel Vlaanderen heeft er van wakker gelegen. De baby van Margriet. En vooral: wie is verdomme de vader? Nomalerweise zou zelfs de meest overtuigde fan opgelucht zijn als de kleine niet op haar moeder leek. Geen mens die erbij stilstond dat het kind ook wel es op d'r hond kon lijken.
- Sora piknikt 2.
- Tja, wat moet een mens anders met heel die grote rotte wereld rond z'n kop. Het zal trouwens toch wel verschrikkelijk hard beginnen regenen net als ik mijn deken heb uitgespreid.

INDUSTRIËLE HOGESCHOOL LEUVEN

Campus Blauwput • Vuurkruisenlaan 4 • 3000 Leuven • Telefoon 016 230850 • Telefax 016 228343

Vergeet je geliefde niet. Kijk vlug op pagina 4

Alle lezersreacties kunnen bezorgd worden op het redaktiesekretariaat in de 's Meiersstraat 5, 3000 Leuven.

De brieven moeten betrekking hebben op in Veto behandelde onderwerpen of op Leuvense (studenten)aktualiteit. Anonieme brieven komen niet in aanmerking; de schrijver moet steeds naam, studiejaar en adres bekendmaken. Slechts uitzonderlijk, en na uitdrukkelijk en gemotiveerd verzoek, kunnen ze weggelaten worden in Veto.

Brieven die langer zijn dan 35 regels van 68 aanslagen (spaties inbegrepen; dit komt overeen met ± 1,5 getikte blz. met dubbele interlinie) worden in principe ingekort. De redaktie behoudt zich het recht voor brieven niet te plaatsen.

Fietsaktie (1)

Hiermee willen wij, als deelnemers aan de fietsaktie, reageren op uw artikelen hierover. Wij vinden dat in het artikel deze aktie 'lichtelijk' verkeerd wordt voorgesteld. Er wordt gesuggereerd dat de aktie enkel of hoofdzakelijk door 'punkers' gevoerd zou zijn. Dit was echter niet het geval. Ze vormden slechts een kleine minderheid. In tegenstelling tot wat beweerd wordt in het betreffende artikel zijn er tijdens de voorlaatste aktie slechts drie 'punkers' opgepakt op een totaal van zeventien arrestanten. Is dit een 'overstatement' of eerder een 'wishfull thinking'?

Een zinvollere, objectievere en minder smalende berichtgeving zou door ons zeer op prijs gesteld worden.

Dawie Punga
Vincent Vandeghinste
Bart Theunis

Fietsaktie (2)

Een boze fietser wenst enkele zaken recht te zetten in verband met het artikel over de fietsaktie in vorige veto. Er zijn namelijk enkele, toch wel belangrijke onnauwkeurigheden in het — eerder moraliserende — artikel geslopen. Laat me eerst even duidelijk maken waarom we aktie vóórliden.

In de praktijk vallen in Leuven twintig verkeersdoden, in heel België tweeduizend. Vansina wil wel investeren in een lussenplan dat echter het probleem alleen verlegt en concentreert in bepaalde stadsdelen. Het stads-

bestuur blijft daarbij de auto centraal stellen. De Lijn wil meer geld uittrekken voor betere verbindingen als de Bond verkeersvrij wordt gemaakt, hun bussen zitten immers ook vast in de files. Hier heeft de burgemeester geen oor naar. De argumentatie rond de uitlaatgassen die zure regen veroorzaken en voor gezondheidsproblemen zorgen, het lawaai, de asfalt jungle die Vlaanderen aan het uitdrogen is (asfalt laat geen water door, ganse veengebieden komen langzaam droog te staan bij gebrek aan grondwater) zal ik hier niet opnieuw voeren. Volgens mij is dat 'blijkbaar' reden genoeg om aktie te voeren.

Wat de aktie zelf betreft, hadden we bewust gekozen voor een bezetting van vijftien minuten (we waren het dus niet 'beu en zijn dan maar opgestapt'). Een tijdslijmet die wij, de automobilisten (één geënerveerde dame niet meegerekend) en de politie gerespekteerd hebben. Het geringe aantal fietsers die aan de fietstocht deelnamen is gemakkelijk te verklaren als je de pesterijen van de Leuvense politie bij de eerste fietsaktie van dit schooljaar in herinnering neemt. Fietsen die niet in orde waren — soms één refleksor die ontbrak — werden doodleuk aangeslagen. De eigenaar werd van Leuven naar Heverlee en tenslotte naar Kessel-Lo gestuurd als hij zijn stalen vriend terug op stal zou zetten.

Ik weet niet wat de uitweiding over die vijf punkers te betekenen had. Kriminalisering van onze aktie? Hoe kleinburgerlijk! En als er een verband met het harde politieoptreden gezocht

Vrije Tribune

Veto plaatst geregeld bijdrage ingezonden door derden onder de noemer "Vrije Tribune". De auteurs zijn zelf verantwoordelijk voor de gepubliceerde tekst. Standpunten die in een Vrije Tribune worden ingenomen zijn volledig voor rekening van de auteurs.

VVS: Een politiek klubje?

Eén van de hete hangijzers momenteel bij de Vlus (Vlaamse Universiteitsstudenten) is de — al dan niet — gezamenlijke toetreding tot het VVS (Verenging van Vlaamse Studenten). Op dit ogenblik overkoepelt het VVS een aantal hogescholen, de VUB en de KUB (die ook in de Vlus zetelt).

In principe zou het mooi zijn als alle studenten van het hoger onderwijs verenigd zijn in één organisatie. Deze organisatie zou dan met meer kracht de standpunten van de studenten kunnen verdedigen.

Maar vroeger — en ook huidige — gebeurtenissen bij het VVS tonen aan dat de Vlus slechts met grote voorzichtigheid zo'n beslissing mag en kan nemen. Het VVS kwam enkele jaren geleden in diskrediet doordat het bestuur van het VVS gedomeineerd werd door leden van de Jong-Socialisten. Geleidelijk aan nam het VVS meer en meer standpunten van hen over en verdedigde aldus de standpunten van de Jong-Socialisten in plaats van de studenten te vertegenwoordigen. Gelukkig bleven deze politieke intriges de laatste jaren uit.

Maar stilaan hervalt het VVS in zijn oude kwaal. Vorig jaar reeds zat toenmalig VVS-voorzitter Wim Desloovere herhaaldelijk op het kabinet van minister Sauwens om de door het VVS in te nemen standpunten te overleggen met de kabinetmedewerkers van minister Sauwens (VU). Ondanks het feit dat ik toen in dezelfde politieke partij actief was, heb ik mij hier vaak tegen verzet. Als studentvertegenwoordiger moet men immers de studenten vertegenwoordigen en niet één of andere politieke partij. Beide engagementen moet men strikt gescheiden kunnen houden!

Dit jaar echter heeft de politisering bij het VVS weer volledig toegeslaan. Op een totaal van zes bestuursleden zijn er minstens drie — misschien wel meer — actief lid van de VLD, waaronder Wim Desloovere (die zijn bekering naar het neoliberalisme van Verhofstadt — in functie van VVS-voorzitter — aan de pers bekend maakte). Los van het feit of een liberale visie op onderwijs de studenten ten goede komt, kan het niet dat het VVS de onderwijszwaarte van VLD wordt. Hierbij komt nog dat de broer van de pas aangeworven gewetensbezwaaarde van het VVS een belangrijke functie binnen de VLD heeft. Ik wil er dus niet voor pleiten dat de Vlus niet tot het VVS zou toetreden, maar ik vraag de Vlus wel dat zij erop zouden toezien dat alle studentvertegenwoordigers de studenten zullen vertegenwoordigen en niet één of andere politieke partij, vooraleer zij toetreden. Alleen op deze manier kunnen de studenten hun geloofwaardigheid behouden.

Patrick Van Waeyenberge,
Vlus & VVS-vertegenwoordiger KU Brussel '91-'92

wordt ("Dergelijke verschijningen zinden de politie niet"), moet je de zondebokken niet bij de aktievoerders gaan vinden, wij roepen op tot gewelozde aktie. Het verwijt van marginaliteit dat door het artikel zindert kan met enkele getaltes rechtgezet worden. Veertig aktievoerders hebben — op basisdemokratische manier — de laatste

ste aktie voorbereid en wisten — tijdens een eksamenweek en reisweek — toch maar liefst tweehonderd mensen op de been te brengen. Ge doet het ons maar na. Al wie onze akties een andere richting wil zien inslaan kan zijn ideeën kwijt op de vergadering. Punker of geen punker, iedereen welkom! Petra Cock

Veto
's Meiersstraat 5
3000 Leuven
☎ 016/22.44.38

Jaargang 19
nr. 18
1 februari 1993

Ver. uitg. Ria Vandermaesen
's Meiersstraat 5, Leuven
Hoofdrektactie:
Steven Van Gasse
Redaktiesekretaris:
Ria Vandermaesen
Redaktie: Karel De Weerd,
Serge Franchoo, Patrick Staudt,
Pieter Vandekerckhove, Karen De
Pooter

Doka: Roel Boonen, Karel De Weerd, Dieter Telemans, Rob Stevens

Tekeningen: Nix, Stani
Lay-out en vormgeving: Els Cornelis, Serge Franchoo, Stef Jansen, Pieter Vandekerckhove, Hans Vandenaebale, Ria Vandermaesen, Joris Van Gasse, Steven Van Gasse

Medewerkers: Filip De Keukeleere, Frederik Depoortere, Karel De Weerd, Kris Jacobs, Els Cornelis (Jacobus & Corneel), Els Grommen, Stef Jansen, Jeroen Overstyns, Trui Steen, Tom Vandenberghe, Thomas Van Elst, Kris Van Poucke, Maud Vermeire, Liesbet Van Vinkeroode, Michel Walrave

Eindredaktie:
Els Cornelis, Pieter Vandekerckhove

Zetwerk en publiciteit
Alfasat Leuven (22.04.66)
Drukkerij Rotatyp Brussel
Oplage 9000 eksemplaren
ISSN-nummer 0773-5162

Abonnementen
Studenten: 250 fr.; niet-studenten: 350 fr.; buitenland 600 fr.; steun vanaf 1000 fr.; over te schrijven op rek. nr. 001-0959719-77

Agenda en Ad Valvas ten laatste vrijdag voor verschijnen om 18.00 uur op het redaktieadres bezorgen
Redaktievergadering
iedere vrijdag namiddag om 15.00u

Sora piknikt

De maaltijdprijzen in Alma zijn sedert 1 januari gestegen, waar dit budgettair niet noodzakelijk was. Integendeel, de studenten waren er zelfs in geslaagd om ruimte te creëren voor prijsverlagingen. Zij vrezen dat het de bedoeling is van de direktie en de akademische fraktie binnen Alma om de prijzen elk jaar te indekseren. Dat Alma geen bedrijf is als een ander, maar daarentegen wel deel uitmaakt van de sociale sektor binnen onze universiteit speelt blijkbaar geen rol.

De studenten vinden dat Alma eerst en vooral goede en goedkope maaltijden moet aanbieden. Dit is niet altijd even vanzelfsprekend. Onder het motto 'Alma voor de studenten' worden er voortaan in Leuven en Heverlee wekelijkse pikniks georganiseerd door de kringen. Deze gezellige bijeenkomsten kunnen uitgroeien tot echte discussiefora waar

er van gedachten kan gewisseld worden over de toekomst van Alma, en de houding van de studentenbeweging. Heeft Alma een andere infrastructuur nodig, wil je voortaan liever zelf koken in Alma, of vind je gewoonweg dat de studentenbeweging zich met de verkeerde dingen bezig houdt; het kan allemaal besproken worden op deze piknik. Op deze manier hoopt Sociale Raad in elk geval ook meer studenten te kunnen betrekken bij het uitstippelen van haar 'nieuw sociaal beleid'.

De pikniks zullen doorgaan elke donderdagmiddag (vanaf 4 februari) in het stadspark van Leuven, en op het grasveld voor Alma III in Heverlee. Er is beschutting voor de regen voorzien. De eerste piknik wordt georganiseerd door Ekonomika en LBK. Boterhammen meenemen, warme drank is aanwezig!
(pvdk)

't muziekdoosje

Diestsestraat 51a Leuven 016/22.29.66

Uw specialzaak

Compact Discs

Muziekcassettes

Singles

Een bezoek waard!

BOV

10%

Kwaliteit en service is ons motto

geldig van 28/1 tot en met 6/2

CLUB 001 - REKENING VOOR 16-24 JARIGEN

Student-Aid

vervolg van pag. 1

van het Zuiden belichten.»
Ilse: «En meteen ook een stuk kritiek formuleren op de weinig respectvolle aanpak van sommige NGO's. De fameuze spotjes van Artsen Zonder Grenzen die enkel hongerende en stervende kinderen laten zien die medelijden opwekken, zonder de echte oorzaken van de crisis te benaderen.»

Veto: Die verschuiving in houding ten opzichte van de Derde Wereld en de ontwikkelingsproblematiek zal binnen Student Aid wel niet zonder slag of stoot gebeurd zijn. Hoe is die discussie binnen jullie organisatie gevoerd?

Annick: «Het debat is intern al heel lang aan de gang, maar blijkbaar zaten we voor een stuk uit gewoonte of traditie wat vastgeroest aan een bepaald kampagnemodel. Na het pamflet van Barrez ('de val der engelen' ook terug te vinden in het Student Aid-boek, nvd) met zijn onderbouwde en gekende kritiek op Niet-Gouvernementele Organisaties (NGO's) is de discussie binnen onze eigen werking nu echt op gang gekomen. Uiteindelijk kwamen we tot de conclusie dat we niet onze geldinzameling en projectwerking niet verder konden.»
Ilse: «De reden dat er zo lang binnen

onze eigen organisatie gediscussieerd is over het al dan niet uitbrengen van het boek, heeft waarschijnlijk ook veel te maken met het feit dat het voor een stuk ook een kritiek op onze eigen organisatie bevat. Dit boek uitbrengen blijft voor ons een risico. Het is immers niet zo gemakkelijk om iets anders in de plaats te stellen voor een geldinzamelingsactie. De vaststelling dat wat we hier met de fundraising kunnen inzamelen zo minimaal is in vergelijking met hetgeen structureel verkeerd loopt, heeft voor een stuk de doorslag gegeven.»

Annick: «Konkreet zorgde deze discussie ervoor dat dat we dit jaar duidelijk afgestapt zijn van één bepaald, specifiek project. We werken nu wel samen met Coopibo rond de UNAG — een overkoepelende boerenakkoord in Nicaragua — maar dit is voor ons duidelijk een middenweg. UNAG beslist immers zelf waar het geld zal aangewend worden — als er al geld zal overblijven. Wij bepalen dus niet meer zelf waaraan het geld besteed wordt. Nu willen we ook niet beweren dat we eindelijk de ideale formule gevonden hebben. Het blijft ook voor ons een zoeken of uitkijken welke richting we werkelijk uit willen. Dat zal trouwens ook gedeeltelijk afhangen van de reacties op het boek.»

Noodzakelijk

Veto: Nicaragua is de laatste tien jaar vaak in het nieuws geweest met de vaak zeer ideologisch geladen strijd tussen de

Ilse, Annick en Bart: de overgang tussen de oude en nieuwe visie van Student-Aid?

(foto Dieter Telemans)

Sandinisten en de Kontra's. Hoe gaan jullie om met politiek?
Bart: «We proberen in elk geval zo neutraal en objectief mogelijk te blijven rond die politieke thema's. Het is immers ook niet aan ons om kant te kiezen in een politieke discussie. Wel

is het zo dat heel wat problemen van Nicaragua hun oorsprong vinden in bepaalde politieke situaties en internationale verhoudingen. Wij proberen de algemene politieke situatie te schetsen — en laten het waardeoordeel over aan de studenten zelf. Politieke vorming blijft dus zeker noodzakelijk.»

Ilse: «Wij hebben specifiek daarvoor voor het eerst een aantal info-avonden uitgewerkt. Zo kwam Raf Allaert spreken over de interventiepolitiek van de Verenigde Staten in Latijns-Amerika. Op een andere avond zijn wij met onze Student-Aid ploeg naar Dirk Barrez gaan luisteren. Tenslotte kwam ook iemand van South Research spreken rond projectevaluatie.»

gastkolleges in.»

Veto: Hoe staan de meeste profen tegenover zo'n gastkolleges. Kunnen jullie rekenen op hun medewerking?

Annick: «De meeste profen staan daar relatief positief tegenover en staan achter ons. Maar we moeten die gastkolleges wel zelf op eigen houtje organiseren. Naar de toekomst toe willen we ook de inhoudelijke samenwerking met de universiteit verder uitwerken. Op dat vlak zijn er wel nog veel stappen te zetten.»

Veto: Binnen de JNM (Jeugdbond voor Natuurstudie en Milieubescherming) werd dit jaar besloten geen jaarlijks Derde Wereld-project meer te steunen. In de plaats daarvan proberen zij binnen de eigen organisatie zo consequent mogelijk 'het eerlijke en verantwoorde wereldhandel-principe' toe te passen, en voortaan tijdens een honderdtal vakantiecampen zoveel mogelijk mens- en milieuvriendelijke producten te gebruiken. Zij redeneren dat ontwikkelingswerk niet in de Derde Wereld moet gebeuren, maar dat er vooral hier in België aan onze houding moet gesleutel worden. Hoe belangrijk vindt Student Aid een dergelijke levenshouding? Doen jullie pogingen om hieromtrent de academische overheid of de studenten te sensibiliseren?

Ekwitaks

Annick: «Wij vinden het structureel en het individuele luik even belangrijk. Dit jaar doen we extra inspanningen om die consequente houding ook binnen onze organisatie door te trekken. Op tal van vergaderingen is daarom stevig gediscussieerd. Zo proberen we zoveel mogelijk wereldwinkelproducten te gebruiken of op kringlooppapier te schrijven. Als kleine organisatie proberen we ook daarvoor oog te hebben. Uiteindelijk willen we ook een soort bewuste levenswijze promoten. Onze acties aan de Alma's tijdens de kweekweek spelen daar voor een gedeelte op in.»

Bart: «Op zondag 21 februari organiseren we trouwens een nationale actie rond het thema van de eerlijke wereldhandel ('Heerlijke Zondag' — een eerlijk ontbijt met producten van de Wereldwinkel. Dit ontbijt zullen we bezorgen aan bekende Vlamingen, politici, professoren maar ook gewone mensen. We vragen hiervoor geen geld, wel om een Oxfam Wereldwinkel-actiekartaar te tekenen die de Belgische regering vraagt een 'ekwitaaks' te heffen — alhoewel we die naam vanwege zijn evidente band met de ektaks waarschijnlijk zullen achterwege laten. De 'ekwitaaks' wil zeggen dat bijvoorbeeld een heffing op koffie wordt ingesteld, waarvan de opbrengsten in een fonds terechtkomen dat de kleine koffieboeren bij te lage wereldmarktprijzen kan bijsprijnen.»

Pieter Vandekerckhove

Lussen

vervolg van pag. 1

stellen. Een autobus die vast zit in een file, is al even frustrerend en ontmoedigend als een wagen die vast zit in het verkeer.

Flagrant

Het stadsbestuur is echter niet direct geneigd om haar houding te veranderen; parkeerplaatsen blijven buiten schot. Dit gaat echter volledig tegen alle logica van de 'geplande' autoluwe stad in. Autoparkeerplaatsen in de binnenstad werken nu eenmaal — en magneet op alle autoverkeer — de ondergrondse Ladeuzeparking

is hiervoor een mooi voorbeeld. Elders heeft men dit al wel begrepen. In Amsterdam wil men het aantal parkeerplaatsen voor meer dan de helft terugdringen om de auto uit het stadscentrum te weren (zie kader). In 'De Morgen' van 30 januari geeft een medewerker van het kabinet van Openbare Werken toe dat Nederlandse studies aantonen dat het verkeersarm maken van een stadscentrum voor bijna de helft het resultaat dient te zijn van een efficiënt parkeerbeleid.

De flagrante onwil van het stadsbestuur om in te grijpen in het aantal parkeerplaatsen moet waarschijnlijk bij het gebelg van de Leuvense Middenstand gezocht worden. Zij hebben zich immers al herhaaldelijk tegen parkeerbeperkingen uitgesproken en vragen zelfs nog meer parkeerplaat-

sen. Wel is in de studieopdracht van het stadsbestuur sprake van een geïntegreerd parkeerbeleid. Zo wil men ervoor zorgen dat het buurtparkeren bevorderd wordt: ingeschreven stadsbewoners zonder autobergplaats kunnen dan in een bepaalde zone rond hun woning onbepaald in de tijd parkeren. Op die manier wil het stadsbestuur ook de ekstra-langparkeerders aanpakken; de studenten die met de auto naar Leuven komen en er vijf dagen per week parkeerplaatsen op-eisen.

Gepland

Ook voor het effectief weren van de auto uit grote delen van de binnenstad ontbreekt de politieke moed. Men durft voorlopig niet verder gaan dan het autovrij maken van kleine stukjes Leuven. Zo maken de Grote en Oude markt kansen om over drie jaar verkeersvrij te worden — vooral dan om de Horeka te plezieren die hun terrassen willen uitbreiden — alhoewel zelfs dat nog niet eens vast staat.

In theorie kan het lussenplan nog alle kanten uit, aangezien een aantal inspraakrondes gepland zijn. En een jaar voor de gemeenteraadsverkiezingen mag je toch verwachten dat het stadsbestuur een stuk gevoeliger is voor de mening van haar bevolking. Het zou daarbij eveneens geen kwade zaak zijn indien ook de studenten hun stem zouden mogen uitbrengen. Dit zou de houding van het stadsbestuur wel eens vlug kunnen doen veranderen.

Pieter Vandekerckhove

Steek ook eens een tong uit naar een meisje

(foto Karel De Weerd)

Autovrije binnenstad

Leuven staat met zijn discussie over de leefbaarheid van de stad zeker niet alleen. Zowat alle steden kennen zware problemen met het stijgende autoverkeer. Milaan is verplicht om auto's te verbieden op de volksgezondheid toch nog wat te kunnen afwenden. Los Angeles is al jarenlang het modelvoorbeeld van de gevolgen van een onhoudbaar autoverkeer. De autoriteiten van New-Mexiko kondigden enkele maanden terug plan 'phase II' af, waarbij scholen geadviseerd worden de scholieren niet meer buiten te laten spelen, fabrieken hun productie minstens moeten halveren en de auto twee dagen per week niet mag gebruikt worden. De ozonconcentratie bedroeg in deze stad dan ook gedurende meer dan de helft van verleden jaar meer dan tweehonderd punten, waar de wereldgezondheidsorganisatie (WHO) stelt dat mensen hoogstens één uur per jaar ozonconcentraties van honderd punten mogen inademen.

Overal in de wereld begint het besef door te sijpelen dat het verkeer de stad langzaam verstikt. Basel en Zürich bewijzen dat autovrije binnensteden kunnen. Maar ook dichterbij huis wordt er werk gemaakt van autovrije of autoluwe binnensteden. Amsterdam kwam hierom verleden jaar nog in de belangstelling met een referendum waarbij de Nederlandse bevolking zich moest uit spreken over de functie van de auto in de binnenstad. Het autoluwe scenario haalde het — nipt — met drieënvijftig procent van de stemmen. Door de onzekerheid of de uitkomst van het referendum wel nageleefd zou worden door het stadsbestuur, bleef de opkomst weliswaar teleurstellend laag.

Het autoluwe scenario was rela-

(pvdk)

Aerts' visie op onze samenleving "Reklame en media veroorzaken een schaamteloze cultuur"

'Lof der Banaliteit' is een dun boekje en misschien is dat wel beter zo. Niet omdat hetgeen erin staat niet de moeite waard is om te lezen, maar wel omdat de menselijk te verwerken portie zwartgalligheid per dag toch in zekere mate beperkt moet worden. Aerts denkt na over onze hedendaagse cultuur en het enige waarop hij botst is uitzichtloosheid.

Frans Aerts is docent kunstfilosofie en etiek van de reclame aan de Sint-Lukasinstellingen. Zijn 'Lof der Banaliteit' is een bundeling van artikelen die hij schreef voor De Morgen en waarin hij op zeer persoonlijke wijze onze huidige samenleving analyseert.

Zijn bevindingen zijn allerminst rooskleurig. "Deze teksten dragen op geen enkel moment ook maar de kiem van de illusie in zich om iets aan de stand van zaken te veranderen. (...) De samenleving is onder invloed van vooral de reclame en de media verworden tot een schaamteloze cultuur", schrijft hij. Volgens Aerts is het onderschikken van de sociale aan de economische waarden hiervan de oor-

zaak. Fundamentele waarden die de samenleving gedurende haar geschiedenis heeft opgebouwd, zouden nu met eksponentiële snelheid worden afgebroken. De Kerk en het onderwijs, die eeuwenlang ons waardenpatroon bepaalden, hebben hun rol moeten overgeven aan de nu leidende instituties zoals de publiciteit.

Verenging

Hij gaat tekeer tegen de 'bewustzijnsverruiming' bij het grote publiek dat alleen nog maar gevoeld wil worden door oppervlakkige spelletjes. Dat staat een democratisering van de

Als dat geen pseudo-wereld van leeg amusement is

(foto Karel De Weerd)

maatschappij in de weg want de lagere klassen zullen daardoor nooit het niveau van de hogere bereiken. "Wie bijvoorbeeld het Euro-Disney-project in de buurt van Parijs bekijkt, waarbij reusachtige oppervlakten landbouwgrond en natuur worden opgeofferd aan een heel pseudo-wereld van leeg amusement, en doelloze consumptie, kan niet anders dan de moed verliezen en alle hoop op een bewustwording van het brede publiek opgeven."

Aerts vertrekt hier duidelijk vanuit de nogal bedenkelijke premisse dat de cultuur objectief gestratificeerd is: dat

er 'goede' en 'slechte' cultuur bestaat, en de slechte is dan 'toevallig' die van de lagere klassen. Als symptoom voor wat hij een "verenging van het denken" noemt, stelt Aerts de reclame, het medium bij uitstek dat op een ervaring inspeelt waarbij het bijsturend verstand van de animo rationale omzeild wordt.

Uitgangspunt daarvoor vormde de welbekende reclame die het Benetton-concern een tijd geleden gebruikte. Een foto van een stervende Aids-patiënt werd bewerkt om die meer op Kristus te laten lijken, symbolisch voor het verdwijnen van sakrale elementen in onze cultuur en "het absolute dieptepunt wat de reclame heeft getoond". Aerts vergoelikt daarbij het verleden, maar de vraag of het toen wel allemaal veel beter was, gaat hij uit te weg.

In 'Triestig, heel treurig de waarheid' haalt Aerts uit tegen de agressieve manier van fondswerving door onder andere Greenpeace en Artsen Zonder Grenzen. Fundamenteel zijn deze instellingen volgens hem gebaseerd op het principe van morele rechtvaardigheid, één van de waarden die door het overheersen van het economische beginsel in gevaar wordt gebracht. Maar ook deze organisaties doen een beroep op reclame voor het vergaren van werkingsgelden. "Op het moment dat een socialistisch voorman zijn werkmanspet in zijn akten tas stopte en ze er pas uithaalde wanner hij ergens een massa moest toespreken, begon ook het echte socialisme gevaar te lopen." De eerste taak van een welzijnsorganisatie is dan ook het bewust maken van brede lagen van de bevolking.

Dezelfde bezwaren formuleert hij ook tegenover de grote welzijnsakties op de kijkbuis die de essentie uit het oog verloren hebben. "Met de regelmaat van de seizoenen wordt het medialandschap beroerd door schok-

golven van kollektieve onwil. (...) Bij de hele zaak hoort ook een lijfied, waarvoor de evergreen van Ethiopie model staat. "We are the world", een lied waarin infantieliteit als norm en als eindbestemming voor de wereld wordt aangekondigd — zoals de tekst inderdaad aangeeft."

In een open brief aan de ministers van cultuur haalt hij fel uit tegen het uithollen van het begrip cultuur: ook kankers en de skoutsbeweging vallen er heden ten dage onder. Dat zou niet stroken met de beginselverklaring van het ministerie en zou bovendien de financiële middelen van strikt culturele instellingen en initiatieven weghouden. De democratisering van cultuur zoals die nu vaak begrepen wordt, namelijk het openbreken van het begrip cultuur, werkt volgens Aerts nivellerend. "Want al is het moeilijk om te bepalen wat kunst, literatuur of cultuur is, dan staat tenminste dit vast: dat middelmatige kunst geen kunst is, en geen cultuur. Het subsideëren van allerlei vormen van huisvuil vanuit het budget van cultuur is dan ook complete nonsens."

Aerts ziet tegelijk in dat de gekanoniseerde cultuur zich blijft verzetten tegen deze nivellering en zich onttrekt aan bepaalde verengende invloeden. Het is onwaarschijnlijk dat er ooit een einde van de Kunst zou zijn. Ze zal misschien regelmatig verdreven worden tot ideologische onderstromen, maar heeft van nature een overlevingsinstinct. Aerts geeft enkele interessante analyses van onze maatschappij maar filosofeert te veel met de hamer. Hij lijdt aan de neiging te veel te veralgemenen en weigert bovendien een historisch perspectief in te nemen. Zijn zwartgalligheid zou door nuancering en een minder elitaire visie aan kracht winnen.

Jeroen Overstijns
'Lof der Banaliteit' van Frans Aerts, Kritik, 298 frank

Dog Faced Hermans in Sojo Hermannen met hondekoppen

Mensen die beweren dat er in Leuven op concertgebied weinig te beleven valt, worden volgende week in het ongelijk gesteld. In zaal Sojo organiseert Kerosine een niet te missen optreden van de Schotse Dog Faced Hermans, drie jongens en een meisje die in staat zijn de welwillende geest aangenaam te verrassen met opzwepende ritmes in een postpunkarrangement. Het ons onbekende J. F. Muck verzorgt het voorprogramma.

Dog Faced Hermans ontstond zowat acht jaar geleden in de Schotse hooglanden. Na de opnames van hun eerste twee platen, verhuisde de groep naar Amsterdam. Zo hoopen de gegangegede Hermans een aantal Britse waantstanden te ontvluchten. Een beginnend groepje dat de tenten van de 'vokpers' niet afdikt, betaalt er om een voorprogramma te spelen. Tegenwoordig proberen ze de groep financieel leefbaar te houden, maar dit niet op de rug van de fans. Cd's bijvoorbeeld kosten niet meer dan vierhonderd frank.

In Nederland werken de Hermans nauw samen met hun geestesverwanten van The Ex. Gitarist Andy

speelt af en toe mee op een toernee van The Ex — waarvan de Hermans dan weer de opnamestudio, ADM's Koelienverhuurbedrijf, gebruikten om hun eerste twee platen op cd samen te brengen. De verschillende groepsleden vervullen hun horizons soms in allerlei minder voor de hand liggende projecten, zoals bijvoorbeeld het Hongaars folkgezelschap Muszicas, het Engels anarchistisch muziektheatergezelschap Chumbawaba of door het maken van muziek met behulp van op de grond geschilderde beelden. Dat alles maakt dat we soms lange tijd niets van de Dog Faced Hermans te horen krijgen.

In de teksten van zangeres Marion komt hun engagement duidelijk naar boven. Op hun eerste lp 'Humans Fly' verheerlijkten ze het veganisme en gebruikten een citaat van Charles Baron Bowen om onrechtvaardigheid te betreurden: "The rain it raineth on the just, and also on the unjust it fell, but more upon the unjust because the unjust steals the just's umbrella."

Betalen

'Scottish Block' uit 'Every Day Timebomb' hekelde dan weer de poll tax die uiteindelijk Thatcher de das om deed. In dat nummer vertelt Marion het verhaal van een vriend die onderzoek om aan dat onrechtvaardige belastingstelsel te ontsnappen. Op de laatste cd 'Mental Block for all Ages' vinden we 'Astronaut', waarin ondermeer de ruimtevaart als trots van een natie wordt gekegeld.

In 'Bella Ciao' en 'John Henry' bewijst Marion ook haar klassiekers te kennen. 'Bella Ciao' is een traditioneel die Italiaanse partizanen zongen tijdens de Tweede Wereldoorlog en John Henry was een Noord-Amerikaanse staalarbeider die het in 1870 opnam tegen de eerste mechanische

drilmachine. De mens won van de machine, maar betaalde die overwinning met zijn leven.

Bij een eerste live-kennismaking valt echter niet de tekst, maar veeleer de opzwepende muziek en de presence van Marion op. Ze trekt de aandacht naar zich toe door haar gouderlijk entoesiasme, haar prachtige stem en haar minder voor de hand liggende instrumentarium. Met trompet, koeibellen en geïmproviseerde ritmestaven, begeleidt ze drums, bas en gitaar. De gitarist geeft de groep daarenboven een eigen geluid met blikdokseltjes tussen de snaren, een moderne manier van recycling.

Hun muziek valt wellicht het gemakkelijkst te beschrijven als een mengeling van folk en postpunk. Muszicas noemde het bij een eerste kennismaking wilde bruiloftenmuziek. Terwijl Dog Faced Hermans op hun cd's enkele zachte rustpunten plaatsen, houden ze live met ongepolijste klanken een rebels tempo aan.

Tom Vandenbrande
Trui Steen

Dog Faced Hermans en J.F. Muck treden woensdag 3 februari vanaf 20 u op in zaal Sojo, Eénmeilaan 35, Kessel-Lo. De inkom bedraagt 200/250 frank.

Valentijntjes — Onze wereld biedt velerlei geneugten. In een tijd waarin men, niet gestoord door repressieve moraal, zijn eigen gangetje kan gaan, lijken de poorten naar het geluk wagenwijd open te staan. Maar dan is er plots, in het holst van de nacht dat kleine stemmetje dat roept: "Neen, ik ben een metafysisch wezen dat meer verlangt dan een louter instrumentale bevrediging van mijn laagste, animale drijfveren. Geef mij zin! Laat een straal van hoop schijnen in dit tranendal der lusten! Toon mij de weg naar mijn medemens!" En dan is er liefde, zoete, warme liefde. Bommenwerpers boven Irak zijn plots onbelangrijks als de vinders beginnen te fladderen. De beste Aldekschotels kunnen de honger niet stillen van een hunkerend hart. Wij wel. Veto biedt voor een billijk, niet-gestemde prijsje waar Toon Martens een puntje aan kan zuigen (20 frank), toegang tot de honingpotten van uw verlangen. Toon — niet die van daarnet — uw droomprins(es) hoe uw hartje boemoeboemo doet. Talm niet langer. Schuif terzijde die schroom. Open die weg naar de gekapitonneerde baarmoeder van het verlangen. Vertel het hem/haar. Nu. Wij hebben avast een kadootje klaarliggen voor het beste valentijntje. De valentijntjes moeten ten laatste binnen zijn op vrijdag 5 februari op het welbekende adres.

(Kj)

IMEXCOM TECHNOLOGY
Burgemeesterstraat, 3
3000 - Leuven
Tel : (0)16/223285 - Fax : (0)16/220485
You Need a Computer ?
For private or professional usage
The answer is simple :
- The BEST Price around -
- The BEST Service around -
Imexcom Technology
YOUR PARTNER
386 Sx 33MHz
1 Mb Ram geheugen
FDD 3.1/2 (1,44Mb)
HDD 42Mb
VGA Card TRIDENT 256Kb
VGA 14" Monochrome Monitor
Keyboard Extended 102Keys
2 Serials - 1 // - 1 Game
Mouse Micro, Comp.
Mouse Pad
Minitor or Desktop Case
Price : 25990,- BTW In.
IMEXCOM TECHNOLOGY
Tervaeetstraat, 93
1040 - Brussel
Tel : (0)2/7368756 - Fax : (0)2/7327879

Koppeling onderzoek en praktijk verbeteren

Michael Peckham, voorgedragen door professor Van der Schueren van Geneeskunde, kan met zijn carrière bogen op meer dan het strikt wetenschappelijke. Hoewel hij internationaal, behalve dan in de medische sector, niet écht gekend is, geniet hij nationaal toch enige beroemdheid. Zijn functie in de uitbouw van de National Health Service, het Britse ziekteverzekeringssysteem, en zijn nevenactiviteiten als schilder zullen daar wel voor iets tussen zitten.

Op dit ogenblik hebben reeds een tiental artsen van de zowat honderd eredoktors in de KU Leuven-geschiedenis een eredoctoraat gekregen. Dit jaar is het zelfs het derde jaar achter elkaar dat er een wetenschapper uit de medische sector een bul wordt gegeven. Twee jaar geleden hadden we

spitsen op postgraduaat onderwijs en wordt hij verantwoordelijke van de British Medical Postgraduate Federation, het overkoepelende orgaan voor aan de Londense universiteit. Op academisch vlak hield hij zich voornamelijk bezig met kankeronderzoek en hij publiceerde artikelen onder andere in The Lancet over teelbalkanker en borstkanker. Zowel de therapie als de klinische aspecten maken deel uit van zijn onderzoek.

Maatschappelijk minstens even interessant zijn Peckham's standpunten in verband met de opleiding van onkolgen. Zo is hij er bijvoorbeeld van overtuigd dat er een betere feedback zou moeten bestaan tussen het fundamenteel wetenschappelijk onderzoek en de klinische praktijk van dokters. In 'The Times' van augustus 1990 stelt hij dat één miljard pond per jaar op de gezondheidsbudget zou kunnen besparen. Van der Schueren, promotor van Peckham: "Het gaat hier niet zozeer over bijscholing, maar eerder om de vraag welke medische gegevens (therapieën, klinische onderzoeksresultaten) er beschikbaar zijn en op welke manier een zo groot mogelijke groep van artsen daarvan gebruik kan maken. Het zijn de slechte toepassingen die er voor zorgen dat er veel geld wordt uitgegeven."

Ongetwijfeld heeft de visie van Peckham op de gezondheidszorg en zijn academische kennis te maken met de aanstelling door Thatcher in 1990 als directeur van de National Health Service, het centrale ziekteverzekeringssysteem in Engeland. Hij publiceerde in die functie ook een rapport en een aantal artikelen over de relatie tussen 'Research and Development' (R&D) en de gezondheidssector. In een tussentijdse rapport van juni 1992 worden de objectieven van het opgerichte R&D-programma gestipuleerd. De bedoeling van het R&D-programma bestaat erin "een wetenschappelijke basis te creëren voor gezondheidszorg en een operationeel beleid". Er wordt hier nogmaals herhaald dat de wetenschappelijke voor-

De prijzenpot

Op 2 februari maakt de KU Leuven weer tijd voor één van haar meest gekoesterde kollektieve rituelen: de uitreiking van de eredoctoraten. Het is de gelegenheid bij uitstek waarbij een unief een aura op geleverde wetenschappelijke prestaties kan zetten. Zo worden niet enkel de gelauwerde geleerden in de biofarmacie, maar in de bloemetjes gezet, maar uiteindelijk en misschien vooral, de eigen universitaire instelling.

Natuurlijk zit er ook meer achter de toekenning van een eredoctoraat. Soms lijkt het zelfs meer te zeggen over de heersende verhoudingen in het wetenschapsbedrijf (en erbuiten), dan over de eigenlijke waarde van de prestaties. Zo is het typisch dat de erkenning van dergelijke prestaties door de toekenning van een eredoctoraat, meestal lang na het hoogtepunt komt.

De plichtigheid heeft echter nog een andere functie: de unief kan deze onderscheiding toekennen aan

iemand die betrokken is bij een actuele politieke kwestie. Op die manier neemt de KU Leuven stelling in het gevoerde debat.

Dat laatste geldt zeker in het geval van de meest geroemde laureaten dit jaar: Mgr. Louis Monseigneur-Pasinya. Monseigneur is aartsbisschop van Kisangani en hoofd van de Hoge Raad van de Republiek van Zaire.

Daarenboven is er een eredoctoraat voor Michael Peckham, klinisch oncoloog en wetenschappelijk directeur van de Britse National Health Service. Verder komt ook José Rafael Moneo aan de beurt: hij is een Spaans architect en stedebouwkundige. Tenslotte is er de Duitser Niklas Luhmann, socioloog en sociaal-wetenschappelijk denker.

In vier bijdragen zet Veto de eredoktors voor u op een rijtje. Deze week een portret van Michael Peckham. (sj)

uitgang niet zonder meer de gezondheidssector moet sturen. Er moet nagegaan worden of bepaalde wetenschappelijke bevindingen ook wel concreet nuttig zijn.

"Peckham wil in feite de mensen bewustmaken van het feit dat geneeskunde niet gratis is. Er moeten prioriteiten worden gelegd. Het is de eerste keer in de geschiedenis van de geneeskunde dat door de medische ontwikkeling bepaalde zaken wel mogelijk zijn, waarbij het misschien niet zo evident is dat ze betaald moeten worden door de gemeenschap. Een voorbeeld daarvan is de mogelijkheid die er tegenwoordig bestaat om longtransplantaties uit te voeren, maar die zijn verschrikkelijk duur. Peckhams sterk punt bestaat er nu in niet zozeer te bepalen waar die prioriteiten moeten liggen maar om structuren van besluitvorming uit te werken die zich kunnen buigen over dergelijke zeer

delicate problemen", stelt Van der Schueren.

Dergelijke visie mag zich in onze maatschappij misschien wel opdringen, het is nochtans zeer gevoelig om op basis van louter economische gronden te gaan bepalen of een bepaalde therapeutische techniek geoorloofd is. De economische situatie kan immers veranderen en in de éne maatschappij kan dergelijke technieken wel betaalbaar zijn en in de andere niet. In het R&D-programma van Peckham wordt er waarschijnlijk daarom niet alleen rekening gehouden met een louter kosten-baten-analyse en wordt er geпоогоod om zoveel mogelijk een aantal absolute criteria te bepalen waaronder een medische ingreep 'betaalbaar' is. Daar wordt dan, naast de kostenrij, ook rekening gehouden met bijvoorbeeld de levensverwachting, etische en sociale implicaties. Het zou bijvoorbeeld gemakkelijk worden als sommige bijzonder dure ingrepen alleen gereserveerd zouden zijn voor mensen die dat kunnen betalen.

Meestal gaat het echter om problemen die zo goed als objectief bepaald kunnen worden: als er slechts een kleine kans bestaat dat de ingreep slaagt, of als er (goedkopere) alternatieven bestaan. Van der Schueren is er van overtuigd dat ook voor België dergelijke vragen al gauw zullen rijzen. "Net zoals in Engeland zal die vraag ook hier steeds vaker naar voor komen. Ook in België zitten we met een sector van zeer dure geneeskunde."

Buiten al die activiteiten is Michael Peckham ook nog een begnadigd schilder. Het verwordt dat hij daar nog tijd voor kan vrij maken, maar desalniettemin blijft hij vrij regelmatig enmansseposities te houden in de normale professionele kirkuits: "Peckham is een echte humanist. Ik heb zelf een schilderij van hem hangen. Het is een soort van abstracte kunst, hij beschildert ook materialen. Zijn stijl is nogal moeilijk te omschrijven maar ze is heel typisch en herkenbaar.", aldus Van der Schueren.

Steven Van Garsse

Dinsdag is het zover: dan worden officieel de eredoctoraten uitgereikt. Traditioneel gebeurt dat op het Patronaatsfeest van de KU Leuven. Het programma ziet er als volgt uit: om 9.45 u stoet van togati, om 10.00 u eucharistieviering met Jan Dumortier, Kardinaal Danaele en Mgr. Monseigneur, om 11.15 u Akademische Zitting in PDS en om 13.00 u receptie. Om 20.30 u Kamerorkest Sinfonia.

Kris Van Poortce
Freek Depoortere

RACISME, markant PAKT HET AAN!

Themanummer op 5 februari, met o.a.

G. Grass

J. Blommaert en J. Verschueren

K. Anthierens, H. Camps, ...

Verkrijgbaar in de betere dagbladhandel

U.K. Subs in de Lido Punkrock is dansmuziek

Veto ging babbeln met Charlie Harper, zanger van de stilaan legendarisch wordende U.K. Subs. We informeerden naar zijn verleden in het Londense Rhythm & Blues circuit, zijn muzikale opvattingen en zijn visie op de jeugdkultuur.

Vorige week was de Britse punkband U.K. Subs in zaal Lido voor een betrekkelijk kort concert. Het nogal makke publiek was waarschijnlijk in slaap gevallen bij het slokke voorprogramma, zodat uiteindelijk de Subs maar één keer terugkwamen om een trits evergreens uit hun repertoire te brengen. Nochtans kan de groep niet veel verweten worden. Ze openden het optreden met een noisy Emotional Blackmail en presenteerden meteen ook hun huidige sound: misschien wat trager dan vroeger maar toch moderner dan hetgeen hun generatiegenoten tegenwoordig produceren.

Charlie Harper mag dan wel een vijftigjarig zijn, alleen van dichtbij merkt de diepe rimpels onder zijn paarke dreadslocks. De man lijkt met de jaren vriendelijker te worden. Hij is tevreden met onze interesse want, zo vertelt hij achteraf, in bepaalde landen heeft hij het moeilijk om te bewijzen aan de autoriteiten dat hij artiest is; alle krantenknipsels en interviews zijn dus welkom.

Veto: U komt uit de Britse Rhythm & Blues sien van de jaren zestig, waar ook de Rolling Stones, de Pretty Things en heel wat andere bekende groepen uit voort komen. Is er een overeenkomst met die eksplozie van het muziekwereldje en de de punkbeweging van '76-'77?

Charlie Harper: «Jazeker. De jaren zestig betekenden een totale revolutie, niet alleen muzikaal, maar van

men in maart, wanneer de toer afgelopen is. Ik geloof niet echt in richtingen of stijlen, maar in songs. Als je een goede song hebt, dan gaat die voor altijd mee, en sterren zijn eigenlijk maar oppervlaktverschijnselen. Wat betreft de richting die we willen volgen, we zouden graag allemaal nummers willen opnemen over vrede, milieuproblematiek en het aanklagen van regeringen die geen rekening houden hiermee, maar het probleem is dat we geen nummers kunnen schrijven op bestelling: het zijn als het ware geschenken uit de hemel, ik moet inspiratie hebben om iets te schrijven.»

Veto: Hebben jullie recent nog in Duitsland gespeeld, en hoe was de ontvangst daar?

Harper: «We hebben juist in Hamburg gespeeld, en dat is een plaats waar we altijd al een sterke aanhang hadden. We hebben goddank niets gemerkt van extreem-rechte agressie (de Subs staan bekend om hun politiek getinte teksten, nvdr). Enkel vanavond was er een gerucht dat enkele skinheads zouden afkomen op het concert om amok te maken, maar daar hebben we niets van gemerkt.»

Veto: Jullie toeren regelmatig door de Verenigde Staten, vanwaar dat sukses, toch ongeveer voor Engelse punks?

Harper: «We hebben ook helemaal geen succes daar. We gaan er bijna elk jaar op toerme, maar enkel in de grote steden als New York en Los Angeles komen er een zeshonderd mensen kijken, elders nauwelijks tweehonderd. Dat is, nraar best ook, want elk optreden eindigt met een relletje.»

Veto: We krijgen inderdaad meer en meer de indruk dat de jeugd zich steeds minder interesseert in rebelse muziek, maar zich terugtrekt in hun eigen, met XTC-doordrenkte danswereldje. Heb je er een idee van hoe de Britse jeugd tegenwoordig leeft?

Harper: «Ik heb een hele tijd in Brixton gewoond, en dat is een plaats die heel inspirerend werkt op jonge punks. Toen de Sex Pistols begonnen, hadden ze die sterk afwijzende, negatieve

Dag voor verdraagzaamheid

Muzikaal, gastronomisch en te rustig

Op 27 januari organiseerde Studenten tegen Racisme (Ster) in samenwerking met de verschillende studentenkringen, een 'Dag voor verdraagzaamheid'. Deze dag vond plaats in het kader van de Anne Frank-tentoonstelling. Een nobel initiatief dat echter niet helemaal vlekkeloos verliep.

De bedoeling was dat er van 10 uur 's morgens tot 12 uur 's nachts op het Ladeuzeplein steeds een andere fakulteitskring bij de symbolische vlam voor de verdraagzaamheid zou blijven waken. Ster had daarvoor aan alle deelnemende kringen gevraagd om met minstens twintig mensen een activiteit die kaderde in het thema van de verdraagzaamheid voor te bereiden en naar voor te brengen. De meeste kringen dachten dan voornamelijk aan muziek, volgens hen een perfect medium om verschillende culturen met elkaar in contact te brengen. Ster zelf stond in voor doorlopende activiteiten: voor de hongerigen was er bijvoorbeeld gezorgd voor

Koerdisch eten, Marokkaanse koekjes en Belgisch bier. Ster had ook voor een tent gezorgd, en startte de dag officieel met het aansteken van de vlam van verdraagzaamheid' om negen uur.

De Universitaire Parochie (UP) opende de 'wake' en vulde het uur met volksdansen. Jammer genoeg waren er op dat moment bijna nog geen toeschouwers aanwezig, alhoewel UP duidelijk hun activiteit goed inge-oefend had. Was het entoesiasme bij UP zeer groot, dan kon dit niet echt gezegd worden van Germania die daarna aan de beurt was. Met amper vier mensen kwamen zij voorlezen uit het dagboek van Anne Frank. Ook de voorbereiding was bij hen zeer sum-

mier; pas toen ze voor de mikrofoon stonden, begonnen ze in het dagboek te bladeren om een mooi hoofdstuk te vinden.

Twintig mensen bereid vinden bleek overigens voor vele kringen een probleem. Wina kwam met maar liefst twee vrijwilligers die het publiek gratis Arabische munttea aanboden. De volgende kandidaat, Antropologie, kon door praktische problemen niet meer deelnemen, hoewel ze wel op het programma stonden. Zij werden vervangen door de Agalev-studenten en Pino die voor een originele aktie zorgden; iedereen die langskam kon een gele ster met de tekst "niet vlaams genoeg" of een roze driehoek met de tekst "te anders" opgespeld krijgen. Hiermee wilden beide verenigingen de machtsovername van Adolf Hitler in Duitsland herdenken die — op twee dagen na — zestig jaar voor de 'Dag van de Verdraagzaamheid' plaatsvond. De gele ster en roze driehoek verwezen naar de manier waarop Hitler de Joden, homo's en andersdenkenden onderscheidde van de 'gewone' mensen. Niet iedereen scheen deze aktie te begrijpen. Sommigen, doorgaans niet-studenten, dachten dat de gele ster een tegenaktie was van sympatisanten van het Vlaams Blok. Ook bij Vlaamsgezinden zaide de tekst "niet vlaams genoeg" kwaad bloed. De roze driehoek kon op meer sympathie rekenen.

Om twee uur kwam Katechetika op de proppen met een koor van een tiental studenten, een gitarist en een klarinettist. Ze brachten op een leuke, studentikoze manier een repertoire van moderne en traditionele liedjes. Eeos daarentegen, had zijn taak heel wat simpeler opgevat. Ze hadden één kassette bij met Arabische muziek voor een heel uur. Enige vorm van visuele animatie ontbrak volledig. Om vier uur was het de beurt aan het VRG. De verontruste juristen, een initiatief van het akadernisch personeel van de rechtsfakulteit, hadden reeds eerder het zeventig puntenprogramma van het Vlaams Blok doorgelicht. Zij konkluderden dat dit programma in strijd is met het Europees Verdrag van de Rechten van de Mens en met de Belgische wet tegen racisme en xenofobie, beiden waarborgen voor een verdraagzame samenleving. Men kon zijn steun betuigen door hun platform te ondertekenen. In samenwerking met Amnesty International organiseerden ze ook een briefschrijfkamp, die de ganse namiddag duurde.

De Psychologische kring kreeg van de bibliotheek het reactieboek van de Anne Frank-tentoonstelling ter beschikking, en las daaruit een aantal markante uitspraken voor. Voor wie geïnteresseerd was in reacties op de tentoonstelling was er op dat moment overigens nog iets leuks aan de gang. Een twintigtal achtjarige kinderen die met van de tentoonstelling kwamen, hadden van hun begeleiders toestemming gekregen om op het Ladeuzeplein hun indrukken met kleurkrijtjes neer te schrijven. Uit hun tekeningen en teksten bleek een grote liefde voor Anne Frank en een grote vrees voor konzentratiekampen. Teksten als "Anne, ik hou van je" of "help ik wordt (sic) in de oven gestoken" waren overal te lezen.

Na de psychologische kring stond LBK op het programma met Afrikaanse dans. Tot verbazing van velen leken die dansen wel heel erg veel op de Vlaamse volksdansen waarmee UP de dag opende. Achteraf bleek dat dit het gevolg was van een kommunikatietoornis tussen LBK en de Pedagogische kring. Volgens een eerdere planning zou de Pedagogische kring namelijk ook Afrikaanse dans presenteren. Toen LBK dit te weten kwam vond men daar — terecht — dat men beter iets anders kon voorbereiden en plande daarom Vlaamse volksdansen.

Aangezien de Pedagogische kring ervan overtuigd was dat LBK ook Afrikaanse dansen zou presenteren, hadden die besloten hun Afrikaanse dans te vervangen door internationale kookles. De basis van deze kookles was het 'internationale' ingrediënt chokopasta. Op het menu stond banaan met choko (Afrika), als ook knäckebröd met choko (Zweden), en nog een aantal chokogerechten. Herwig Van Hove had het hun niet nagedaan. Het bleef trouwens niet bij kijken alleen: gegodigden konden zelf de handen uit de mouwen steken en beginnen met kokkerellen, later moest men dan wel zijn eigen maaksel opeten, hetgeen niet altijd even gemakkelijk ging.

Vanaf acht uur was het al muziek wat de klok sloeg. Voor Historia traden een viertal gitaristen en een violiste op. Ze vonden allemaal een entoesiast gehoor onder de omstaanders en werden beloofd met een stevig applaus. Ekonomika gooidde het over een heel andere boeg. In plaats van de bluesmuziek die op het programma stond, hadden ze een Afrikaanse zanger uitgenodigd. Deze zanger, Balungisa, die deel uitmaakt van het Afrikaans koor Mpema Ya Nzambe, organiseerde een heuse kantsu met Zairese moderne en religieuze liedjes. Ondertussen kon men zich verwarmen met Afrikaanse

rum, zeer welkom aangezien het bar koud was.

Om tien uur was VTK aan de beurt. Groot was de konsternatie toen bleek dat zij wel aanwezig waren maar absoluut niets te bieden hadden. Ster moest genoegen nemen met hun grootste sympathie voor het initiatief. De leegte die hierdoor ontstond kon opgevolgd worden door een gitarist van Politika. Als laatste kring had Politika het meeste publiek dat er in de loop van de dag was geweest. Dat verdiende ze ook wel, gezien hun goed voorbereide bijdrage. In hun toneelstukje lieten ze de opkomst en de val van het Derde Rijk van Hitler zien, dit alles onder begeleiding van Sloveense muziek en extreem-rechte toespraken. Ze wisten de gevolgen van onverdraagzaamheid treffend in beeld te brengen. Als afsluiter bewees Tim Pauwels dat zijn overwinning in het welsprekendheidstoernooi geen toevalstreffer was. Zijn korte maar duidelijke toespraak over Anne Frank kon op een warm applaus rekenen.

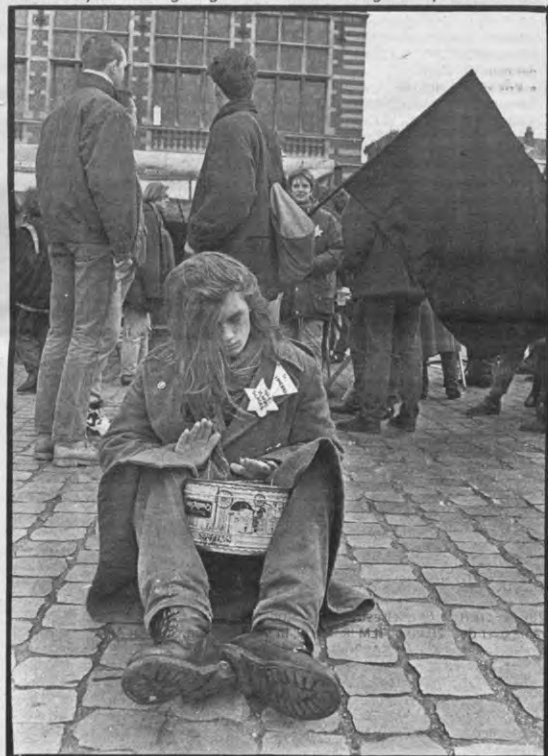
De fakkeloptocht waarmee de dag werd besloten kon rekenen op een tweehonderdtal deelnemers. In een rustige optocht trok de stoet naar Mala Ibrahim, het migrantencentrum op het Damiaanplein.

Al bij al was het initiatief van Ster de moeite waard en beslist voor herhaling vatbaar. Spijtig genoeg stonden nogal wat organisatorische foutjes, zowel van Ster als van de deelnemende kringen. Ster had daarbij duidelijk te weinig promotie voor deze dag gemaakt en de meeste kringen hadden het initiatief blijkbaar niet echt au serieux genomen. We kunnen alleen maar hopen dat dit de fameuze kinderziektes zijn en dat de initiatief kan uitgroeien tot een echte antiracismeklassieker. ^{10.05}

Els Grommen
Karel De Weert

(foto Karel De Weert)

Lisst 1993

Van 22 tot 26 februari 1993 komen voor de tiende keer studenten uit allerlei landen zich met elkaar meten op het sportveld, in het kader van het Lisst-toernooi (Leuven International Students Sport Tournament), de laatste klassieker van Sportraad. Een vijfhonderdtal studenten uit twintig verschillende universiteiten worden verwacht.

De buitenlandse studenten moeten natuurlijk kunnen overnachten, en dat gebeurt traditioneel op kot bij Leuvense studenten. Wie op kot één of twee kamers kan (en wil) vrijmaken, kan enkele buitenlanders ontvangen. In de mate van het mogelijke wordt rekening gehouden met de voorkeur van de gastheer of -vrouw wat betreft sportdiscipline en geslacht van de gasten.

Om de sportievelingen te begeleiden wordt eveneens een beroep gedaan op Leuvense studenten. Deze worden verondersteld uitleg te geven over de competities en nevenactiviteiten en zoveel moge-

lijk hun ploeg te vergezellen.

's Avonds is er een hele reeks activiteiten voorzien om het programma van de Lisst-gangers wat studentikozer te maken. Maandagavond is er een welkomstwoord in het oude sportgebouw. Dinsdag of woensdag staat de traditionele fakbarroegentocht op het programma. De prijsuitreiking en een zeer korte slotceremonie zijn voorzien voor donderdag, waarna iedereen richting Thierbräu vertrekt voor de Lisst-tid.

Zowel huisvesters als begeleiders ontvangen het Lisst-T-shirt en mogen gratis binnen op de Lisst-tid. Begeleiders krijgen daarboven een bonnenboekje om gedurende het Lisst gratis in de Alma te gaan eten. Aanmelden als huisvester of begeleider kan op het sportsekretariaat, in het nieuw gebouw op het Sportkot (tel. 20.62.03).

(tve/lvv)

	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
1										
2										
3										
4										
5										
6										
7										
8										
9										
10										

Horizontaal — 1 Timbre 2 Vrouwenberoep 3 Meubel — Nauwgezet 4 Dwing tot gehoorzaamheid — Loofboom — Lengtemaat 5 Dopheide — Foedraal 6 Vlamvend, vurig — Sterke drank 7 Voegwoord — Vrouw waarmee alles begon — Bijbelse vrouw 8 Zoogdieren — Deel van de bijbel 9 Introductoren 10 Scherp werktuig.
Vertikaal — 1 Lichtgeraakt 2 Niet in de nabijheid — Griekse letter 3 A priori — Meisjesnaam — Bijbelse naam 4 Holte — Grind 5 Meisjesnaam — Beschikbaar 6 Lichaamsdeel — Overschot 7 Lichaamsdelen — Sportterm 8 Europeaan — Hoeveelheid — Nikkel 9 Zangnoot — Belgische stad 10 Regie, produktie.

(Door Filip De Keuleleer)

Hamelink over de media en internationale verhoudingen.

MacDonald's en informatiestroom

De impact van de media op politiek, economie en cultuur is vandaag onover-
troffen. Ook de internationale verhoudingen zijn grotendeels bepaald door de
vraag of men al dan niet toegang heeft tot informatiebronnen. De wanverhou-
dingen die in dit verband gegroeid zijn tussen het Westen en de Derde Wereld
dreigen zich te herhalen in onze nieuwe relatie met Oost-Europa. Veto sprak
hierover met Professor Hamelink, specialist in Internationale Kommunikatie-
politiek.

De claim van de Derde Wereld op hún deel in de technologische revolutie en in de informatie-
voorziening is niet nieuw. In 1953 publiceerde
de Unesco het rapport 'Information famine'. In
de daaropvolgende veertig jaar is deze honger
naar informatie zeker niet gestild. Maar de
Derde Wereld is geen monoliet. De ontwikke-
lingslanden hebben geen homogene evolutie
doorgemaakt. De 'New Industrialised Countries',
zoals Korea en Thailand evolueerden totaal
anders dan de vele Afrikaanse landen die het
vandaag soms slechter stellen dan in de jaren
vijftig.

Veto: In hoeverre is de belabberde toestand van vele
Derde Wereld-landen te wijten aan de onwil van het
Westen of aan conflicten in de ontwikkelingslanden
zelf?

Hamelink: «Het is te gemakkelijk om te zeggen
dat de hele schuld van het probleem bij de onwil
van het Westen ligt. Het beleid van de ontwikke-
lingslanden is natuurlijk ook mede een faktor.
Men heeft er een vrij konventionele opvatting
over ontwikkeling; de bouw van luchthavens,
zware industrie, wegen, enzoverder. Er is zelden
sprake van de uitbouw van communicatie-
middelen als lokale pers of telefonie, zaken die
duidelijk geen ontwikkelingsprioriteit zijn.»

«Maar waar komt die konventionele opvat-
ting vandaan? Die is natuurlijk ook in belang-
rijke mate gesuggereerd door het Westen. Deze
ontwikkelingslanden gaan zich afvragen waar
de prioriteiten van het Westen liggen en zich
hiernaar schikken: zij zijn tenslotte van deze
laasten afhankelijk. Als blijkt dat men voor het
kultureel beleid of de uitbouw van een kommuni-
catienetwerk geen hulp krijgt, dan zal men zich
op andere sectoren gaan richten.»

Veto: Anderzijds schuilt er in de eksport van
kommunikatie-technologie en know-how het ge-
vaar dat Derde Wereld-landen meer en meer afhan-
kelijk worden van het Westen.

Hamelink: «De hulpverlening aan de Derde
Wereld is er voor een groot deel ook op gericht
om onszelf beter te maken. Er zijn in Nederland
zo'n duizend mensen werkzaam in de ont-
wikkelingsbusiness en hier wordt geld aan ver-
diend. Als wij steun verlenen aan Indonesië
bijvoorbeeld, met betrekking tot de ontwikke-
ling van telekommunikatie, dan betekent dit
eigenlijk een order aan Philips. We doen het
echt niet alleen uit humaan-etisch altruïsme.»

Paternalisme

Veto: Het gaat niet alleen om technische appara-
tuur, maar vaak ook — en dan hebben we het meer
over de inhoudelijke kant — om populaire kulturele
producten waarvoor op de thuishmarkt al een saturatie
bestaat.

Hamelink: «Het Westen is méér geïnteresseerd
in de eksport van zijn eigen kultuur dan in de
bevordering van lokale kulturen. De grootste
eksportproducten van de Verenigde Staten zijn
MacDonalds en Madonna. Het is belangrijk om
hiervoor markten te vinden. Het ligt volledig in
de lijn van het Westerse kapitalisme dat het in
de onderhandelingen van de GATT gédát jveren
voor het openstellen van de markt voor dien-
sten. Indien bijvoorbeeld MacDonalds filialen
opent in Azië, dan is het resultaat dat Thaise
jongeren liever hamburgers gaan eten dan hun
eigen voedsel. De vraag is echter of dat er wat
toe doet. Omdat je natuurlijk niet mag vervallen
in een Westers paternalisme, die typisch
intellektuele houding die zegt: dat zal wel slecht
voor die mensen zijn. Als mensen ontzettend
graag naar Madonna luisteren, liever dan naar
hun eigen traditionele muziek dan is dat niet
zeker z'n hun keuze.»

«Maar je moet hier meteen bedenken dat het
verhaal ingewikkelder is. Door het invoeren
van een Westerse kultuur ontstaat er een zware
druk op de lokale bevolking. De lokale kulturele
ruimte die nodig is om de eigen kultuur te
ontwikkelen wordt steeds kleiner. Want het Thais
restaurant wordt steeds moeilijker te handha-
ven door dat sukses van bijvoorbeeld MacDon-
alds. En dat sukses hangt zeker niet enkel
samen met de kwaliteit van het produkt, maar
ook met een totale strategie waarin jonge men-

sen wordt aangepaard dat het niet alleen lekker
en goed is, maar bovendien kadert een superie-
re levensstijl.»

«Je kan het verhaal trouwens nóg gekompli-
ceerder maken door je af te vragen of dit alles
belangrijk is. Waarom zou je eigenlijk traditie
moeten handhaven. Mijn antwoord is dan:
kultuur moet zich dynamisch ontwikkelen, maar
juist hiervoor is er ruimte nodig.»

Veto: Veroorzaakt deze import van consumptie-
produkten en een globale ongelijke informatiestroom
ook geen verdere scheiding binnen de ontwikke-
lingslanden tussen de elite en de rurale bevolking?

Hamelink: «Via de media krijgt ook de rurale
bevolking een idee van wat er allemaal aan ge-
boden wordt in de consumptie maatschappij.
Naast het feit dat hun situatie al verslechtert,
komt er nog eens een frustratie bij door een
voordurende konfrontatie met een ideaalbeeld
waar ze zelfs niet eens dichtbij kunnen komen.
De elite kan dit wel en zal door de druk van de
consumptie maatschappij ook vaak de laatste
snuffjes willen. Een concreet voorbeeld is de
telefonie: de elite zal kiezen voor het aanleggen
van prestigieuze digitale netwerken in de grote
steden, terwijl de kleine dorpen volledig uit de
boot vallen. Op die manier herhaalt de internatio-
nale informatieachterstand zich ook nog bin-
nen de nationale kontekst.»

Veto: Wordt deze discrepantie tussen Noord en
Zuid nu herhaald tussen Oost en West?

Hamelink: «Oost-Europa blijkt nu uiteindelijk
eveneens de Derde Wereld te zijn. Dat wisten we
natuurlijk al, vooral dan op economisch gebied.
Dit werd echter ernstig vertekend door de
enorme militaire macht van de Sovjetunie.
Waarschijnlijk zullen ook hier dezelfde fazen
doorlopen worden: achterstand op het gebied
van de technologie, een informatieve en auto-
nome kultuur.»

«Het is natuurlijk ook niet toevallig dat de
eerste bedrijven die zich in het nieuwe Oost-
Europa gingen vestigen de media en kultuur-
bedrijven waren. Dit heeft te maken met de
kulturele verovering van het gebied. Ook Euro-
opa heeft zich op die markt gestort. Er is een
ware kulturele veldslag aan de gang.»

Veto: Om deze veldslag tegen te gaan — vermits de
enige aktoren politici en industriele lobbies zijn —
zou nu een spontane sociale beweging moeten ont-
staan die de derde partij vormt en de eigen rechten
en behoeftes verdedigt.

Hamelink: «De processen in Oost-Europa zijn
in belangrijke mate op gang gebracht door zo'n
zelfmobiliserende burgerij of civil society. In Polen
was dit duidelijk het geval, ook Havel heeft
hier dikwijls de nadruk op gelegd. Het droeving
is echter dat die burgerij zich met sukses heeft
verzet tegenover de totalitaire staat en daarna
in de negentiger jaren ogenblikkelijk haar slag
verliest tegenover de markt en niet tijdig heeft
ingezien dat er tegen die markt voldoende
protektie nodig is. Het kan natuurlijk zijn dat
men straks opnieuw de straat opkomt, maar dit
is minder waarschijnlijk omdat de totalitaire
kontrole van de markt veel subtieler is.»

«Maar ik blijf geloven — en dit niet alleen
voor Oost-Europa — dat, als we naar een echte
demokratie toe willen, dit alleen kan wanneer
mensen zich gaan verenigen. En we hebben de
laatste jaren ook veel van die sociale bewegin-
gen gezien. Ik denk alleen dat die zich niet enkel
mogen concentreren rond milieu of vrouwen-
zaken. Ik heb nog steeds het visioen — maar ik
ben een optimistisch mens — van de mogelijk-
heid van een internationale sociale beweging,
een Greenpeace-achtige beweging die zich inzet
voor het kultuur- en kommunikatievervalstuk.»

Veto: Veronderstelt dit dan ook geen beweging die
teruggaat naar kleinschaligheid en decentralisatie
van de besluitvorming?

Hamelink: «Dat is natuurlijk waar, maar als
men zich té veel gaat beperken tot het lokale
niveau dan is het gevaar reëel dat men uit het oog
verloest dat de lokale ontwikkelingen ook voor
een groot deel bepaald worden op een hoger
niveau. De slag om de lokale kulturele ruimte kan
niet alleen lokaal gevoerd worden. Niet Goever-
nementeले Organisaties van niet-industriele

«Ik ben een 'thirtist floor optimist'»

(foto Rob Stevens)

aard hebben dan natuurlijk het probleem dat
de lokale groepen die zij vertegenwoordigen
zeker geen homogeen geheel vormen.»

Veto: Om lokale bevolkingsgroepen mondiger te
maken, zijn een aantal lokale kranten, radio's, en tv-
stations ontstaan. Deze eksperimenten zijn niet
altijd even succesvol. Sommigen trachten hun grote
professionele broer na te bootsen en vergeten hun
oorspronkelijke bestaansreden.

Hamelink: «Eén van de teleurstellende konsta-
ties bij de zogenaamde alternatieve media is
dat ze uiteindelijk helemaal niet zo alternatief
bleken te zijn. Publieken zijn natuurlijk ook
verwend met een bepaalde kwaliteit. Op enkele
uitzonderingen na hebben die eksperimentele
media dan ook weinig invloed gehad op de
gevestigde media en zijn ze er ook niet in ge-
slaagd de mensen te mobiliseren.»

Strategisch

Veto: Tegenover die lokale media staat dan bijvoor-
beeld een mondiale zender als CNN. Brengt deze
zender kontinenten dichtbij elkaar?

Hamelink: «Zo'n zender suggereert inderdaad
het idee van een soort global village, maar het is
volstrekt misleidend. De selektie van wat wel of
niet getoond wordt, is ingegeven door een reeks
politieke en ekonomische belangen. Als voor-
beeld kan ik verwijzen naar een onderzoek dat
vóór en na de golflooruitgevoerd werd. Men-
sen die vaak naar CNN keken, bleken wel meer
en meer te weten — bijvoorbeeld over het soort
wapens, waar de troepen zich bevonden —
maar hun begrip van het probleem nam steeds
af omdat dit allemaal fragmentjes blijven die
niet geplaatst worden in een historische kon-
tekst.»

Veto: Heeft IPS, het persburo opgericht door de
Derde Wereld hier dan een belangrijke rol te ver-
vullen?

Hamelink: «Hun berichtgeving probeert zich
niet zozeer te richten op de incidentele gebeurte-
nissen maar op de maatschappelijke processen
en ontwikkelingen. Men tracht zo vooral aan-
dacht te vragen voor andere dan de welbekende
aktoren zoals de militaire en politieke woord-
voerders. IPS gaat er vanuit dat het nieuws in de
wereld ook gemaakt wordt door gewone men-
sen. Zij trachten dus heel bewust een strategie te
volgen waarbij die andere sociale aktoren hun
stemmen kunnen laten horen.»

«Het probleem van IPS is dat ze dat nieuws
natuurlijk ook op de internationale markt moet
zien te verkopen. En daardoor leidt dat bureau
meer dan een kwart eeuw een zorgelijk be-
staan. Er zijn twee moeilijkheden: nieuws is een
duur produkt om te vergaren en vrijwel alle
kranten willen er niet voldoende voor betalen.

De kranten uit de Derde Wereld hebben niet
voldoende financiële middelen om een abbon-
ement te betalen en ónze kranten zijn in het
algemeen niet geïnteresseerd omdat die een
andere konceptie hebben van wat nieuws is.
Ook moeten deze laatste rekening houden met
de markt en met de manier waarop hun
lezerspubliek is opgevoed.»

Veto: Normaal zouden de media een waakhond
moeten zijn tegenover de machthebbers, maar we
zien dat media en politiek steeds meer gaan samen-
werken. Worden de media tot een soort PR-buro van
de overheid?

Hamelink: «In elke samenleving wordt macht
uitgeoefend. Wat hierbij belangrijk is, is dat die
macht wordt verantwoord en gelegitimeerd.
Hiervoor moet er openlijk gediskussieerd wor-
den. Dit gebeurt voor een deel in de media,
maar wanneer zij een onderdeel worden van
het machtsbestel zullen zij deze funktie natu-
rlijk niet meer vervullen. Een frappant voorbeeld
is het Amerikaanse televisiestation NBC. De
beelden die zij uitzonden tijdens de golfloor
waren tegelijkertijd reclame voor het moeder-
bedrijf van NBC, 'General Electric', de belang-
rijkste wapenleverancier van het Pentagon. Op
die manier kunnen de journalisten natuurlijk
nooit aan kritische onafhankelijke berichtgeving
denken, want dat zou hen in konflikt brengen met
hun werkgever.»

«Ik hoop dat het publiek door zulke voorbeel-
den van desinformatie kritischer tegenover de
media gaat staan, maar ik ben er niet helemaal
gerust in. Ik zou graag hebben gezien dat na de
golfloor er een kritische media-konsumenten-
beweging op gang was gebracht.»

Veto: U zei zelf dat u een optimist bent. Maar
wanneer men alles bekijkt wat hier rond de media
gezegd is, dan lijkt daar weinig reden toe?

Hamelink: «Mijn optimisme heeft natuurlijk te
maken met een diepgeworteld vertrouwen in de
mens. Maar wat mij vooral enorm geïnspireerd
heeft, is het jarenlang reizen door de Derde
Wereld. Telkens weer mensen ontmoeten die
onder de meest miserabele omstandigheden
moed hielden en in staat bleven voor zichzelf op
te komen. En als je dan terugkomt in het weel-
derige Amsterdam dan vind je het een beetje
teveel aan intellektuele lukse om te zeggen: 'dat
wordt niets met de mensheid', want dan laat je
als het ware die 'makers' uit de Derde Wereld
vallen.»

«Wat ik mezelf graag mee vergelijk is 'the
thirtist floor optimist'. Iemand die van de der-
tigste verdieping van een gebouw naar beneden
valt en naarmate hij valt en de snelheid toe-
neemt, zegt hij bij elke verdieping die hij tegen
komt: "So far, so good".»

Karen De Pooter
Michel Walrave